

Дата: 01.02.2023р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 5-А

Тема уроку: У царстві Мельпомени (Ляльковий театр) .

Театр ляльок: особливості мови, лялькові персонажі образи. Український вертеп.

Сприймання: Е.Вілла-Лобос. Полішинель, І. Стравінський «Петрушка»

Виконання: О. Янушкевич. Дитинства світ

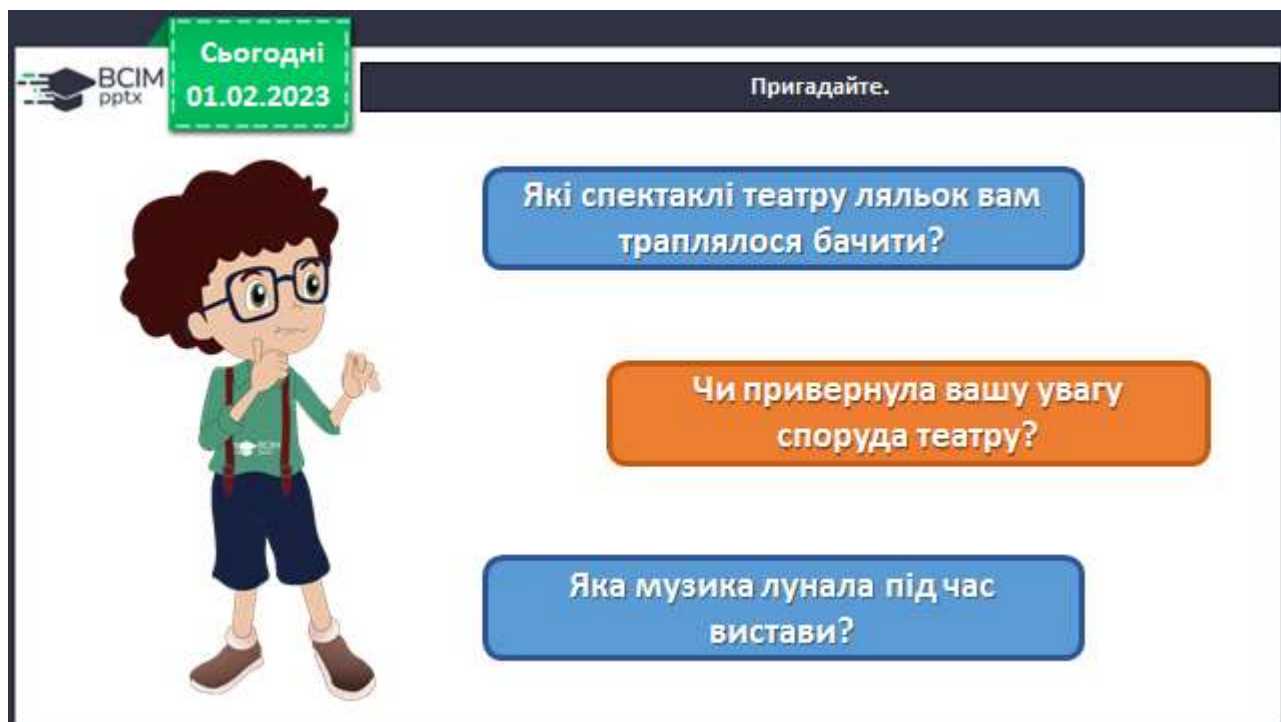
Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

ОК (організація класу). Музичне вітання.

Створення позитивного психологічного клімату класу.

АОЗ (актуалізація опорних знань)

МНД (мотивація навчальної діяльності). Повідомлення теми уроку.

ВНМ (вивчення нового матеріалу)

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Театр ляльок — це унікальний вид мистецтва, де актори і ляльки разом створюють на сцені неповторні історії.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Ляльки-актори зазвичай рухаються по сцені завдяки вмільм діям акторів-ляльководів, а іноді й за допомогою спеціальних пристроїв.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Лялька здатна викликати у глядачів не менше захоплюючих емоцій, ніж професійний актор. Якщо її повертати в різні боки під час розмови, то здається, що вона не лише сама розмовляє, а й посміхається чи плаче, навіть гнівається.

Знайомство із сучасним театром ляльок починається зі споруди театру.

Театр ляльок в Торуні (Польща)

Мюнхенський театр маріонеток у Німеччині на початку ХХ ст. став першим стаціонарним ляльковим театром для дітей в Європі.

Прилегла територія також оформлена, як справжнє казкове містечко: фонтан, скульптури героїв та героїнь казок.

Оригінальне посилання <https://youtu.be/uIFOWCyuxyA>

Мистецтво театру ляльок дуже давнє. Свої особливості має кожний національний театр, зокрема й український народний ляльковий театр вертеп.

Слайд. Пригадайте, що ви вже знаєте про вертеп? Що в ньому незвичного?

Вертеп- («печера») український народний театр, у якому вистави розігравалися у великій дерев'яній скриньці ляльками на паличках.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

У двоповерховій скрині вертепу ставилися релігійні та світські вистави. Різдвяну драму під спів колядок показували на другому — «небесному» поверсі, а на першому — «земному» грали сатиричні інтермедії.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Ці побутові сценки з народного життя супроводжувалися піснями й танцями, музикою троїстих музик. Наприклад, під час вихода поляка звучав краков'як, а сміливий козак-запорожець — найвища лялька — з'являвся на сцені під гопак.

З часом лялькову
вертепну виставу почали
поєднувати з грою
акторів. Так виник і
«живий» вертеп.

Самобутня дерев'яна скриня,
де відбувається вертепна дія,
має давню історію і цікаву
конструкцію. Вертепні
ляльки кріпилися на
паличках, і актори водили їх
по сцені через спеціальні
прорізи у скрині.

Слайд. Перегляньте Вертеп у Львівському театрі ляльок.

Оригінальне посилання <https://youtu.be/8NbxzK8q17k>

Оригінальне посилання <https://youtu.be/8NbxzK8q17k> .

Слайд. Слово вчителя

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Батьківщиною
лялькового театру
нерідко називають
Італію.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Уславленим на весь світ
комічним персонажем
італійського лялькового театру
став Пульчинелла. Його ім'я
пояснюють по-різному, проте
більшити схиляється до того, що
воно походить від італійського
слова пультчо — півник.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Зі сцени лялькового театру
народний улюбленець
Пульчинелла потрапив у
комедію дель арте. Чорну
маску з величезним носом
глядачі впізнавали одразу.

Лялькові «брати»
Пульчинелли виникли в
різних країнах. У Франції
ця лялька перетворилася
на Полішинеля.

В Англії Пульчинелла став
містером Панчем із
великим, як гачок, носом;
на сцені цей весельчак і
забіяка виступав у парі з
дружиною Джуді.

Один із багатьох
«лялькових родичів»
Пульчинелли — російський
Петрушка — рукавична
лялька в гострокінцевому
червоному ковпаку.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

Характер веселої французької ляльки змалював у музичних портретах Е. Вілла Лобос.

Сьогодні
01.02.2023

Слово вчителя

А композитор І. Стравінський присвятив Петрушці, головному персонажу народних балаганів, балет, із номерів якого пізніше створив сюїту.

Слайд. Прослухайте: Ейтор Вілла-Лобос. Полішинель.

Сьогодні
01.02.2023

Прослухайте: Ейтор Вілла-Лобос. Полішинель.

Оригінальне посилання <https://youtu.be/q1ghelMSP7s>

Оригінальне посилання <https://youtu.be/q1ghelMSP7s>

Слайд. Перегляньте: Ігор Стравінський. Балет «Петрушка» (фрагмент). (Паризький театр опери та балету)

BCIM pptx

Сьогодні
01.02.2023

Перегляньте: Ігор Стравінський. Балет «Петрушка» (фрагмент).
(Паризький театр опери та балету)

Оригінальне посилання <https://youtu.be/AjkmX21VYeU>

Оригінальне посилання <https://youtu.be/AjkmX21VYeU>

Слайд. Обговоріть.

BCIM pptx

Сьогодні
01.02.2023

Обговоріть.

Порівняйте музичні образи
Полішинеля і Петрушки.

У ляльковому театрі завжди
цінувалися гострий гумор,
дотепність, імпровізація.

Вислови комічних лялькових
персонажів нерідко ставали
приказками, а вони самі —
дійовими особами інших
творів мистецтва: пісень,
балетів, літературних казок,
мультфільмів.

Часто завдяки акторській вдачі
та всенародній шані вони стають
справжніми національними
героями. Приміром, чеського
Кашпарека у славили в
пам'ятнику з білого мармуру
разом із його творцем —
майстром-лялькарем.

Фізкультхвилинка «Веселий настрій» <https://youtu.be/vGAkqpIzPI0> .

Поспівка. Вправи для розвитку музичного слуху та голосу
https://www.youtube.com/watch?v=p_4GRka2sgI .

Слайд. Прослухайте пісню «Дитинства світ». Вірші Н. Погребняк Музика О. Янушкевич.

Сьогодні
01.02.2023

Прослухайте пісню «Дитинства світ».
Вірші Н. Погребняк Музика О. Янушкевич.

VIDEO

Текст: Наталія Погребняк
Музика: Ольга Янушкевич

Виконує:
Віта Бричук

Оригінальне посилання <https://youtu.be/l9uMPyOGfgk>

Оригінальне посилання <https://youtu.be/l9uMPyOGfgk>

Слайд. Розучуємо пісню «Дитинства світ».

Сьогодні
01.02.2023

Розучуємо пісню «Дитинства світ».

1. Нас з дитинства світ казковий
Знов у гості кличе всіх.
По доріжці веселковій
йде, лунає дружньо сміх.
Де на кульках кольорових
лине в небо дітвора,
Україна ця чудова
- світ любові і добра.

Приспів:
Дитинства світ, чарівний світ,
Це світ рожевих, добрих мрій.
Це до зірок швидкий політ,
Віночок сонячних надій.
Це світ добра, це літній луг,
Це я, це ти, мій найдорожчий друг.

Слайд. Виконуємо пісню «Дитинства світ».

ЗВ (закріплення вивченого)

Слайд. Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо

Що нового і цікавого ви дізналися про театр ляльок?

Назвіть відомих лялькових персонажів із родоводу Пульчинелли.

Розкажіть про особливості українського народного лялькового театру вертеп. Яка музика супроводжує вистави вертепу?

Підсумок.

Що ж таке Театр ляльок?

Про яких лялькових персонажів ви дізналися?

Що таке вертеп?

Домашнє завдання. Самостійне дослідження, медіа пошук. З'ясуйте, що означає відомий вираз «секрет Полішинеля». Сфотографуйте та відправте свою роботу на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.
Успіхів!

Сьогодні
01.02.2023

Самостійне дослідження, медіапошук.

З'ясуйте, що означає відомий вираз «секрет Полішинеля».

Рефлексія